2025/2075

14.10.2025 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2025/2075 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 8 октомври 2025 година

за изменение на Регламент (ЕС) № 909/2014 по отношение на по-кратък цикъл на сетълмент в Съюза

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ([1]),

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) С член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) се урежда срокът за сетълмент за повечето сделки с прехвърлими ценни книжа, които се изпълняват на места за търговия. С определени изключения предвидената дата за сетълмент за такива сделки трябва да бъде не по-късно от втория работен ден след сключване на сделката. Този срок се нарича „цикъл на сетълмент“. Изискването сетълментът да се извърши най-късно на втория работен ден след сключване на сделката се нарича „цикъл на сетълмент Т+2“ или просто „Т+2“.

(2) По-дългите срокове за сетълмент за сделки с прехвърлими ценни книжа увеличават рисковете за страните по сделката и намаляват възможностите на купувачите и продавачите да сключват други сделки. Поради тези причини много юрисдикции на трети държави са преминали, са в процес на преминаване или планират да преминат към срок за сетълмент от един работен ден след сключване на сделката („Т+1“). Преминаването към по-кратки срокове за сетълмент в световен мащаб обаче създава различия между финансовите пазари в Съюза и световните финансови пазари. Тези различия ще се увеличат още повече, когато и други държави преминат към сетълмент Т+1, и така ще доведат до увеличаване на разходите за участниците на пазара в Съюза, причинени от такива различия. Освен това някои капиталови пазари вече съкратиха цикъла на сетълмент за някои видове сделки до Т+0. В Съюза централните депозитари на ценни книжа вече извършват сетълмент на значителен брой сделки на база Т+0.

(3) В своя доклад от 18 ноември 2024 г. относно оценката на целесъобразността на съкращаването на цикъла на сетълмент в Европейския съюз Европейският надзорен орган (Европейският орган за ценни книжа и пазари - ЕОЦКП), създаден с Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета ([5]), стигна до заключението, че съкращаването на цикъла на сетълмент в Съюза до Т+1 би довело до значително намаляване на рисковете на пазара, по-специално по отношение на свързаните с контрагента рискове и рисковете от нестабилност, и до освобождаване на капитал, който вече не е необходим за покриване на изисквания маржин депозит. Цикълът на сетълмент Т+1 би осигурил възможност капиталовите пазари в Съюза да не изостават от промените на други световни пазари, като се премахнат разходите, свързани със съществуващите в момента различия в сроковете за сетълмент. Той също така би допринесъл за по-нататъшното хармонизиране на стандартите за корпоративните събития и пазарните практики в Съюза, както и, в по-общ план, за конкурентоспособността на капиталовите пазари в Съюза. Комисията споделя тези заключения.

([1]) ОВ C, C/2025/2274, 14.4.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2274/oj.
([2]) ОВ C, C/2025/3203, 2.7.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3203/oj.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 10 септември 2025 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 29 септември 2025 г.
([4]) Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/909/oj).
([5]) Регламент (ЕС) № 1095/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за ценни книжа и пазари), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/77/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1095/oj).

(4) Поради това е целесъобразно да се внесе целенасочено изменение на Регламент (ЕС) № 909/2014, за да се съкрати настоящият задължителен цикъл на сетълмент до не повече от един работен ден след сключване на сделката. Това съкращаване на цикъла на сетълмент няма да възпрепятства централните депозитари на ценни книжа да извършват на доброволна основа сетълмент на сделки на същата дата като датата на сключване на сделката, когато това е технологично осъществимо.

(5) Сделките за финансиране с ценни книжа позволяват на участниците на пазара да управляват своите нужди от ликвидност и финансиране по гъвкав начин. Пазарните тенденции сочат нарастващо използване на такива сделки на местата за търговия. Определени сделки за финансиране с ценни книжа, които се изпълняват на места на търговия, биха попаднали в обхвата на изискването за цикъла на сетълмент Т+1. Въпреки това, като се има предвид, че тези сделки не са стандартизирани, и по-специално, че няма стандартизирани срокове за сетълмент, като те може да се наложи да бъдат договорени от страните по сделките, за да се постигнат техните цели и за да не се възпира тяхното изпълнение на местата за търговия, тези сделки следва да бъдат освободени от изискването за цикъл на сетълмент Т +1. Същевременно, за да се избегне всякакъв риск от заобикаляне на изискването за цикъла на сетълмент Т+1, освобождаването следва да се прилага само ако тези сделки за финансиране с ценни книжа са документирани като единични сделки, състоящи се от две свързани операции. Ето защо и за целите на изискването за цикъла на сетълмент Т+1 това изискване следва да се прилага спрямо недокументираните сделки за финансиране с ценни книжа. Не е необходимо изрично освобождаване за маржин заемните сделки, тъй като те не са сделки с прехвърлими ценни книжа и следователно попадат извън обхвата на изискването за цикъла на сетълмент Т+1.

(6) В Регламент (ЕС) № 909/2014 се предвиждат различни мерки за справяне с неуспешен сетълмент, включително парични санкции, налагани на неизправните участници. Изчисляването на тези парични санкции се определя от параметрите, посочени в Делегиран регламент (ЕС) 2017/389 на Комисията [6]. Очаква се Комисията да следи развитието на пазара, обема на случаите на неуспешен сетълмент и готовността на сектора да спазва изискването за цикъла на сетълмент Т+1 и съответно да прецени дали съществува значителен риск изискването за преминаване от цикъл на сетълмент Т+2 към цикъл на сетълмент Т+1 да доведе до съществено увеличаване на случаите на неуспешен сетълмент. Когато бъде установен такъв риск, Комисията може, при необходимост, да прецени дали съответно да адаптира Делегиран регламент (ЕС) 2017/389 или да предприеме други целесъобразни мерки в рамките на обхвата на правомощията, предвидени в Регламент (ЕС) № 909/2014, за да се смекчат неблагоприятните последици както от финансов, така и от нефинансов характер. Всички адаптации следва да бъдат временни, пропорционални на целта и предназначени да избегнат налагането на прекомерни разходи на сектора.

(7) ЕОЦКП следва да наблюдава ефективността на сетълмента по време на прехода към цикъл на сетълмент Т+1 и следва да докладва за него с повишена честота през месеците непосредствено преди и непосредствено след прехода. С оглед на освобождаването от изискването за цикъл на сетълмент Т+1 за някои видове сделки за финансиране с ценни книжа съгласно настоящия регламент, ЕОЦКП следва да обърне специално внимание на ефективността на сетълмента на сделките за финансиране с ценни книжа, търгувани на или извън местата за търговия.

(8) Поради това Регламент (ЕС) № 909/2014 следва да бъде съответно изменен.

(9) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно въвеждането на по-кратък цикъл на сетълмент в Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради неговия мащаб и последици може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(10) За да се гарантира, че всички съответни участници са достатъчно подготвени и способни да преминат към цикъл на сетълмент Т+1 по координиран и навременен начин, началната дата на прилагане на настоящия регламент следва да бъде отложена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

[6] Делегиран регламент (ЕС) 2017/389 на Комисията от 11 ноември 2016 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на параметрите за изчисляване на паричните санкции за неуспешен сетълмент и на операциите на ЦДЦК в приемащите държави членки следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП (ОВ L 65, 10.3.2017 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/389/oj).

Член 1

Изменение на Регламент (ЕС) № 909/2014

Регламент (ЕС) № 909/2014 се изменя, както следва:

1) В член 5 параграф 2 се заменя със следното:

„2. По отношение на посочените в параграф 1 сделки с прехвърлими ценни книжа, които се изпълняват на места за търговия, предвидената дата за сетълмент е най-късно първият работен ден след сключване на сделката.

Предвиденото в първа алинея изискване не се прилага за никоя от следните сделки:

а) сделки, които се договарят частно, но се изпълняват на място за търговия;

б) сделки, които се изпълняват двустранно, но се отчитат пред място за търговия;

в) първата сделка, при която съответните прехвърлими ценни книжа подлежат на първоначално регистриране в безналична форма съгласно член 3, параграф 2;

г) следните сделки за финансиране с ценни книжа, при условие че са документирани като единични сделки, състоящи се от две свързани операции:

i) предоставяне в заем на ценни книжа или получаване в заем на ценни книжа съгласно определението в член 3, точка 7 от Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета (*);

ii) сделки за покупка с условие за последваща продажба или сделки за продажба с условие за последващо обратно изкупуване съгласно определението в член 3, точка 8 от Регламент (ЕС) 2015/2365;

iii) репо сделки съгласно определението в член 3, точка 9 от Регламент (ЕС) 2015/2365.

(*) Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj).“;

2) Член 74 се изменя, както следва:

а) в параграф 1, буква а) се вмъква следната точка:

„ia) категориите сделки, планираната дата на сетълмент на сделките и дали сделките се изпълняват на места на търговия;“

б) в параграф 2, първа алинея буква г) се заменя със следното:

„г) за докладите, посочени в параграф 1, буква а), точка ia) и букви д), з), й) и к) — при поискване от Комисията.“

3) В член 75, първа алинея се вмъква следната буква:

„аа) пазарното въздействие и обосновката за освобождаването на някои видове сделки за финансиране с ценни книжа от изискването за сетълмент не по-късно от първия работен ден след сключване на сделката, предвидено в член 5, параграф 2;“.

Член 2

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 11 октомври 2027 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 8 октомври 2025 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	M. BJERRE